

➔ Aan zet met praktijkleren

AANBEVELINGEN OM MET PRAKTIJKLEREN AAN DE SLAG TE GAAN

PRAKTIJKLEREN
GEEFT
ERKENNING EN
ZELFVERTROUWEN

➔ U bent aan zet!

Deze handreiking is bedoeld om managers en beleidsmedewerkers te helpen hun professionals te faciliteren om 'praktijkleren in het mbo' goed te integreren binnen de bestaande dienstverlening in de regio.

Het gaat om een set aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de gesprekken met professionals van UWV en gemeenten. Zij hebben benoemd wat zij nodig hebben om praktijkleren in het mbo een plek te geven binnen de bestaande dienstverlening van UWV en gemeenten. Implementatie in de bestaande dienstverlening stelt hen in staat meer en kwalitatief betere matches tot stand te brengen en de duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden en werkenden te vergroten.

Via deze handreiking nemen we u mee in de aanbevelingen én in de randvoorwaarden.

➔ Aanbevelingen voor consulenten om met praktijkleren aan de slag te gaan

Startpunt
aanbevelingen

De klantreizen

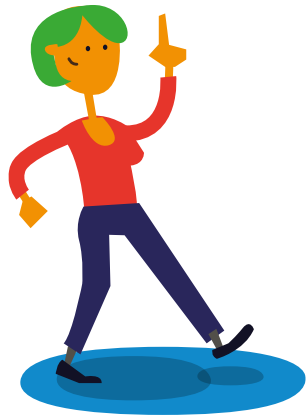

Wat is
er nodig?

Voorwaarden

➔ Startpunt aanbevelingen

Praktijkleren in het mbo is een uitstekend instrument om de arbeidsmarktpositie te verbeteren, van mensen voor wie een reguliere opleiding vooralsnog niet haalbaar is of niet tot de mogelijkheden behoort.

Onderzoek van KBA Nijmegen wijst uit dat er veel belangstelling is voor praktijkleren bij werkgevers, onderwijsinstellingen en binnen de keten werk en inkomen, maar dat het instrument nauwelijks bekend is bij professionals van gemeenten en UWV. Dat laatste is essentieel omdat de professionals het instrument uiteindelijk moeten gaan inzetten.

om te achterhalen wat professionals in de uitvoering nodig hebben aan kennis, vaardigheden en ondersteuning, heeft de Programmaraad een klantreis-onderzoek georganiseerd. Op basis van de uitkomsten hiervan is deze praktische handreiking ontwikkeld die arbeidsmarktregio's helpt om professionals te faciliteren bij het inzetten van praktijkleren en het instrument te integreren binnen de bestaande dienstverlening.

Betere kennis van praktijkleren en de mogelijkheden daarvan moet leiden tot vaker inzetten van het instrument en uiteindelijk meer en kwalitatief betere matches.

Wat is praktijkleren en wat zijn de voordelen?

- Praktijkleren in het mbo betreft opleidingen in de 'derde leerweg' (niet bekostigd door het ministerie)
- De kandidaat krijgt een leerbaan waarin werken en leren wordt gecombineerd
- De kandidaat kan een mbo-bewijsstuk behalen zoals een praktijkverklaring, mbo-certificaat of mbo-diploma dat wordt herkend door andere werkgevers en onderwijsinstellingen
- Scholing via praktijkleren in het mbo biedt werkzoekenden en werkenden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie meer mogelijkheden om werk te vinden en te behouden
- Praktijkverklaringen, mbo-certificaten en mbo-diploma's worden herkend door andere werkgevers en onderwijsinstellingen en kan een vertrekpunt vormen voor een leven lang ontwikkelen
- Praktijkleren in het mbo helpt werkgevers hun (toekomstige) werknemers te stimuleren om scholingsactiviteiten (weer) op te pakken
- De werkgever krijgt een gemotiveerde werknemer met meer zelfvertrouwen die beter en breder inzetbaar is in het bedrijf

Extra impuls

In de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening die in maart 2021 is gepubliceerd is 63 miljoen euro gereserveerd voor verschillende vormen van kortdurende om- en bijscholing via praktijkleren in het mbo. Om voor subsidie in aanmerking te komen moeten de trajecten in 2022 starten. Trajecten mogen wel uitlopen tot in 2023.

Hoe zijn de aanbevelingen tot stand gekomen?

De aanbevelingen zijn tot stand gekomen door het doorlopen van een klantreis met de uitvoerende professionals van UWV en gemeente. Aan de hand daarvan is er inzicht verkregen in de huidige ervaringen, belevingen en werkprocessen rond het inzetten van het instrument praktijkleren in het mbo.

- Via 2 denkbeeldige consultants, Hans en Jessica, (ook wel persona's genoemd) is de bestaande klantreis in kaart gebracht
- Aanvullende informatie over de klantreis is opgehaald bij diverse stakeholders en diverse arbeidsmarktregio's
- De klantreis is uitgewerkt in een Service Blueprint. Een Service Blueprint geeft inzicht in welke processen en operaties er in de organisatie nodig zijn om de ideale klantreis vorm te geven
- Op basis van de klantreis en Service Blueprint zijn een set aanbevelingen geformuleerd die in deze handreiking zijn opgenomen

Hoe luiden de conclusies uit de klantreis?

- Praktijkleren in het mbo is vrij onbekend en staat nog niet op de strategische agenda
- Het is voor professionals lastig te achterhalen wat de mogelijkheden voor praktijkleren in het mbo zijn. Informatie over praktijkleren is erg verspreid en is moeilijk vindbaar
- De meerwaarde van praktijkleren is nog onbekend, resultaten moeten beter zichtbaar gemaakt worden
- Meer professionals moeten worden geïnspireerd praktijkleren in het mbo in te zetten voor hun kandidaten
- Hier ligt een taak voor partijen op nationale schaal (ministeries van SZW en OCW, de Programmaraad, SBB en MBO-Raad) én in de arbeidsmarktregio's (leerwerkloketten, wsp's, sociaal-ontwikkelbedrijven etc.)

→ De klantreizen

Er zijn klantreizen in kaart gebracht voor 2 denkbeeldige consulenten (persona's); Hans en Jessica. Zij bemiddelen werkzoekenden voor wie praktijkleren een uitkomst kan zijn om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. De klantreizen starten als volgt:

Hans woont een presentatie bij van Niek (Adviseur Leerwerkloket) over effectieve mogelijkheden die praktijkleren biedt. Hans gaat zoeken naar argumentatie en munitie om praktijkleren met praktijkverklaring te introduceren bij werkgevers en Arthur (kandidaat) zo duurzaam te bemiddelen.

Jessica heeft een intake met Halima (kandidaat) verzorgd en ziet direct kansen voor plaatsing bij een confectiebedrijf waarvoor wel de nodige opleidingseisen worden gesteld. Ze zoekt naar creatieve mogelijkheden om Halima daar toch te kunnen plaatsen.

Met het klantreis-onderzoek is achterhaald wat voor consulenten de grootste belemmeringen zijn bij het inzetten van scholing via praktijkleren in het mbo en hoe een ideale klantreis er uit zou zien.

Jessica Smit

Hans van Dijk

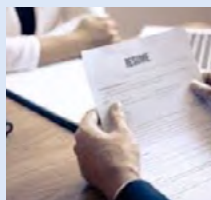
→ De persona Hans van Dijk

Adviseur Werk UWV, 53 jaar

**“IK BEGELEID MENSEN ZO GOED
MOGELIJK RICHTING WERK,
MAAR KAP A.U.B. MET AL
DIE VERANDERINGEN”**

- Rustig
- Risicomijdend
- Sceptisch
- Behulpzaam

Persoonlijk

Hans is 53 jaar, getrouwd met Leni en woont met 2 thuiswonende kinderen in Venlo. Hij werkt al sinds zijn afstuderen bij het UWV: begonnen als administratief medewerker en inmiddels al zo'n 20 jaar als adviseur Werk. Hans bemiddelt diverse en uiteenlopende mensen voor uiteenlopende vacatures. Hij heeft een grote caseload (60-80 kandidaten) en kan hierdoor niet de persoonlijke begeleiding geven die hij misschien wel zou willen geven. Hij merkt wel dat in de regio Venlo de werkloosheid toeneemt, vooral door Corona zijn veel mensen hun baan kwijt geraakt.

Aanleiding

Hans is bezig met het bemiddelen van Arthur. Arthur werkte in de horeca, maar is helaas zijn baan kwijt geraakt. Hij wil dolgraag aan de slag in de elektrotechniek, omdat zijn neef daar goede verhalen over heeft verteld. Arthur heeft zijn middelbare school echter niet afgemaakt. Door slechte ervaringen in het verleden is Hans wat sceptisch geworden in het bemiddelen van Arthur in deze sector. Hij gaat wel op zoek naar mogelijkheden.

Doel

Hans wil gefaciliteerd worden in zijn werk en voldoende tijd en capaciteit hebben om zijn cliënten de aandacht te geven die zij nodig hebben. Hans vindt het daarbij fijn te werken volgens een vast proces.

Belemmeringen

- Hans ziet door de bomen het bos niet meer met alle beschikbare middelen
- Hans ervaart een tijdsdruk door het aantal gemaakte matches waarop hij wordt afgerekend
- Door slechte ervaringen in het verleden is hij sceptisch over de wens van Arthur
- Hij verdiept zich niet in nieuwe regelingen, omdat hij denkt dat het tijdelijk is
- Hij staat niet open voor het onderzoeken van (kansrijke) beroepen voor kandidaten

Behoeften

- Meer vertrouwen krijgen in het duurzaam bemiddelen van Arthur
- Meer overzicht en inzicht in actuele en effectieve middelen voor duurzame bemiddeling

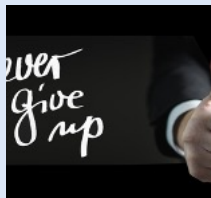
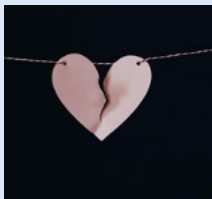
→ De persona Jessica Smit

Klantmanager gemeente, 31 jaar

“JONGEREN HEBBEN HET NU ERG LASTIG OP DE ARBEIDSMARKT. VOOR HEN GA IK DOOR HET VUUR! IK WIL ZE ALLEMAAL HELPEN, MAAR HOE?”

- Pittig
- Creatief
- Doelgericht
- Ondernemend

Persoonlijk

Jessica is net gescheiden van haar man, met wie ze 7 jaar geleden al in het huwelijksbootje stapte. Ze heeft 2 kinderen, 4 en 2 jaar oud. Jessica werkt als klantmanager op het Werkplein in Enschede. Dit betekent dat zij intakes doet en kandidaten het liefst persoonlijk begeleidt. Echt een relatie met hen aangaan om hen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Haar specialiteit is jongerenwerk (heeft ook gewerkt als jongerencoach bij een vrijwilligersorganisatie) en bemiddelt veel jonge kwetsbare werkzoekenden in haar caseload. Haar caseload bestaat uit 20-30 kandidaten. Jessica is een pittige tante, die zich in het belang van werkzoekenden echt vast bijt in een casus. Ze zoekt soms zelfs naar creatieve oplossingen om haar kandidaat zo goed mogelijk te ondersteunen.

Aanleiding

Jessica heeft een intake gedaan met Halima (statushouder, 23 jaar) en gaat haar nu actief begeleiden. Ondanks dat Halima geen geldig diploma heeft, weet zij dat Halima erg bedreven is in naaien. Ze wil haar voorstellen bij Martijn, de directeur van een confectiebedrijf in de stad, aangezien Halima in zijn bedrijf zeker zou kunnen passen. Met Martijn heeft Jessica al tijdens een goede zakelijke relatie. Ze zoekt nog naar een creatieve duurzame oplossing.

Doel

Jessica's dag is pas geslaagd als ze minimaal 1 kandidaat heeft voor kunnen stellen op een vacature. Ze wil meer overzicht en inzicht in haar totale caseload en mogelijke creatieve oplossingen, zodat zij beter in staat is tot goede duurzame matches te komen.

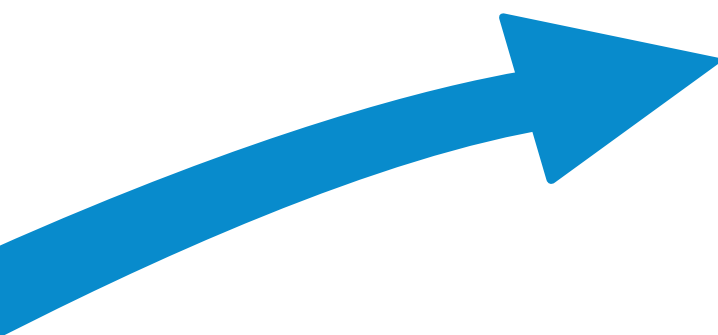
Belemmeringen

- Hoeveelheid en kennis over actuele beschikbare instrumenten/trajecten voor kandidaten
- Onduidelijkheid en onbekendheid over financieringsstromen en regelingen
- Weinig tijd om praktijkleren onder de aandacht te brengen en cliënten in zo'n traject intensief te begeleiden, vanwege te grote caseload kwetsbare werkzoekenden

Behoeften

- Overzicht en inzicht in actuele beschikbare instrumenten en financiële mogelijkheden
- Tijd (om vooral relatie op te bouwen en mogelijkheden en beperkingen cliënt in beeld te brengen, cliënt echt leren kennen)
- Goede begeleiding, inclusief goede voorbeelden (voor regiegroep/stuurgroep)

→ Wat is er nodig om praktijkleren optimaal te benutten?

→ Wat moet je organiseren?

Expertise en kennis

Organiseer expertise en kennis binnen de arbeidsmarktregio's, zodat Hans en Jessica hun werkzaamheden goed kunnen uitvoeren. Deze expertise moeten zij op het juiste moment kunnen raadplegen en inschakelen om zo kandidaten, werkgevers, werkbedrijven, en andere professionals te informeren en inspireren.

- Zorg voor een 'ambassadeur praktijkleren' in de arbeidsmarktregio
- Zorg voor specialisten (kennis/expertise) bij gemeente, UWW, onderwijs leerloket e.d.
- Organiseer samenwerking/betrokkenheid belangrijke stakeholders en partijen zoals bij leerwerkloketten, onderwijsinstellingen en jobcoaches
- Organiseer voldoende expertise binnen het Leerwerkloket

Netwerk in beeld

Creëer een centrale plek met contactgegevens van alle relevante contactpersonen zodat consulenten als Hans en Jessica snel en gemakkelijk de juiste expertise kunnen mobiliseren om werkgevers, werkbedrijven, professionals en kandidaten te informeren en inspireren. Teneinde hun kandidaten duurzaam te kunnen plaatsen.

- Maak een overzicht van betrokken partijen, contactpersonen en contactgegevens
- Zorg voor onderhoud & beheer (up-to-date houden van het contactoverzicht)

Een overzichtelijke kennisbank

Creëer een kennisbank met praktische informatie op landelijk en regionaal niveau om praktijkleren in het mbo te borgen in de arbeidsmarktregio's en om werkgevers, werkbedrijven, professionals en kandidaten te informeren en te inspireren kandidaten duurzaam te plaatsen.

- Zet een kennisbank op en verzamel de benodigde informatie zoals beschikbare instrumenten en praktijkvoorbeelden
- Ontwikkel brochures, voorlichtingsvideo's en basispresentaties voor kandidaten, werkgever en professionals
- Organiseer onderhoud & beheer om de kennisbank up-to-date te houden
- Maak de kennisbank bekend bij professionals

→ Wat zijn de voorwaarden?

Inzicht in de effectiviteit

Inzicht in de effectiviteit van praktijkleren door het toegankelijk maken en gebruiken van eigen data om praktijkleren te borgen en werkgevers, werkbedrijven, professionals en kandidaten te informeren en inspireren. Met data kan worden aangetoond wat werkt en wat niet. Op basis hiervan kan de regio beter inspelen op de behoefte en kan de dienstverlening worden (door)ontwikkeld.

- Verzamel data (gegevens) over praktijkleren over het instromen van kandidaten (waar komen ze vandaan, wat is de achtergrond, is er al een traject/baan?), het doorstromen naar onderwijs, het doorstromen naar een duurzame baan, het uitstromen door tussentijdse uitval en het niet doorstromen in een duurzame baan
- Analyseer en interpreteer de data over praktijkleren
- Organiseer data-gedreven werken (borging en beheer)

Praktijkleren op de strategische agenda

Om praktijkleren te implementeren en te borgen binnen de bestaande dienstverlening van UWV en gemeenten is het essentieel dat het thema op de strategische agenda komt op zowel regionaal als landelijk niveau. Inzetten van praktijkleren betekent dat de focus verschuift van de 'kortste weg naar werk' naar duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling.

Goede zichtbaarheid en bekendheid

Om te bereiken dat praktijkleren vaker wordt ingezet is het essentieel dat zowel werkgevers als werkbedrijven, professionals en kandidaten weten dat het instrument bestaat en weten wat de mogelijkheden zijn.

- Breng praktijkleren onder de aandacht bij alle (potentieel) betrokkenen middels ontmoetings-inspiratiesessies
- Vergroot de zichtbaarheid van praktijkleren door het ontwikkelen van een eenduidige boodschap
- Sluit aan op projecten en bestaande dienstverlening, bijvoorbeeld door het instrument praktijkleren mee te nemen in werkgeverscontacten

⇒ **Nieuwsgierig geworden naar de uitgewerkte klantreis?
Klik hier om hem aan te vragen!**

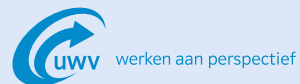
 www.samenvoordeklant.nl

 info@samenvoordeklant.nl

 @SamenvdKlant

 De Programmaraad

PRAKTIJKLEREN
GEEFT
ERKENNING EN
ZELFVERTROUWEN

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden